

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/335/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115219773
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3115219773.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovcej v spore žalobcu H.. W. V., bydliskom B. XXX/XX., V. XX - Z., E. proti žalovanému H.. I. Z., bydliskom V. XXXX/XX, P., o zaplatenie 108 eur, 4.000 eur a o určenie oprávneného a výšky podielu z hospodárenia v spolku, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. mája 2017, č.k. 18C/326/2015-149, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby a vo výroku III. o trovách konania **r u š í a v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie 5.000 eur pre späťvzatie žaloby. Výrokom II. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, kto je oprávnený a v akom rozsahu poberať podiely z hospodárenia spolku, a ktorou žiadal od žalovaného zaplatiť 4.000 eur a 108 eur. Sumu 108 eur považoval žalobca za neoprávnené vyúčtovanie a prevzatú žalovaným za činnosť v dozornej rade. Sumu 4.000 eur považoval žalobca za neoprávnené vybratú žalovaným z účtu spoločenstva, ktorý je vedený na jeho meno. Peniaze sú však spoločenstva a vybratých 4.000 eur žalovaný nevyúčtoval. Ako dôvod zamietnutia žaloby súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nie je oprávnený žiadať od žalovaného peniaze, ktoré mal (podľa žalobcu) žalovaný neoprávnené získať na úkor Spoločenstva spoluvlastníkov nehnuteľností Farma S.. V prípade neoprávneného majetkového prospechu získaného na úkor Spoločenstva by vrátenie takto získaných peňazí mohlo podľa súdu prvej inštancie žiadať vrátiť iba spoločenstvo a žalobca ako fyzická osoba by zaň mohol konať nanajvýš na základe plnomocenstva. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a nárok na náhradu trov konania priznal plne úspešnému žalovanému.

2. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, a to v jeho zamietavej časti a trovách konania (výroky II. a III.) podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť a žalobe vyhovieť. Namietal, že súd sa vôbec nezaoberal jeho žiadosťou o určenie kto je oprávnený a v akom rozsahu poberať podiely z hospodárenia spolku. Po určení výšky podielu žiadal vyplatiť pomernú časť zo žalovanej sumy. Ďalej sa v odvolaní zaoberal neoprávnenosťou konania žalovaného a niektorými udalosťami z chodu spoločenstva.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu o svojich pochybeniach. Naopak, nedostatky v hospodárení pokladníka boli na strane žalobcu počas jeho pôsobenia v tejto funkcii. Žalovaný poukázal aj na problematické fungovanie dozornej rady a neschopnosť spoločenstva zvoliť po dlhšiu dobu riadne jej členov.

4. Odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Zrušením rozsudku nie je dotknutý odvolaním nenapadnutý výrok I. o zastavení časti konania.

5. Žalobca dôvodne namieta, že súd prvej inštancie neuviedol dôvody, pre ktoré zamietol žalobu v časti o určenie, kto je oprávnený a v akom rozsahu poberať podiely z hospodárenia spolku. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia sa touto otázkou skutočne vôbec nezaobera. Pritom aj na pojednávaní dňa 15.5.2017 žalobca výslovne uviedol, že o tejto časti žaloby žiada rozhodnúť. Vzhľadom na uvedený nedostatok dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie v časti o žalobcom požadovanom určení zrušil. V ďalšom konaní súd o tejto časti žaloby nanovo rozhodne a rozhodnutie odôvodní, pričom je potrebné vec primárne posúdiť z hľadiska prípustnosti požadovaného určenia podľa § 137 písm. c) CSP. Uvedené ustanovenie totiž stanoví podmienky, za ktorých je žaloba o určenie prípustná.

6. V zostávajúcej časti, teda o zaplatenie 108 eur a 4.000 eur bol predčasný záver súdu o nedostatku oprávnenia žalobcu žiadať od žalovaného uvedené plnenie. Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva v súdnom konaní je, aby žalobcovi svedčilo právo, ktoré v konaní uplatňuje, a aby žalovaný bol nositeľom povinnosti, ktorej splnenie sa od neho žiada. Úspešne žalovať nemôže ten, kto žalované právo nemá a úspešne žalovať nemožno toho, kto nie je povinný žalovanú povinnosť splniť. V teórii sa uvedené pravidlo označuje ako vecná legitímácia.

7. Otázka účastníkov právneho vzťahu, z ktorého sa žalované právo dovodzuje je základným východiskom rozhodovania o žalobe. Správne sa touto otázkou zaoberal aj súd prvej inštancie. Jeho záver o tom, že oprávneným na podanie žaloby o zaplatenie žalovaných čiastok je Spoločenstvo spoluvlastníkov nehnuteľností Farma S. bol však predčasný, a preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

8. Z celého obsahu spisu nevyplýva, že by uvedené spoločenstvo malo právnu subjektivitu, teda že by mohlo samo, ako právnická osoba, byť účastníkom akýchkoľvek právnych vzťahov. Iba v takom prípade, teda pokiaľ by sa jednalo o právnickú osobu (§ 18 OZ), by mohol byť správny záver, že oprávneným na podanie žaloby o zaplatenie žalovaných čiastok bolo žalobcom uvádzané spoločenstvo. V opačnom prípade, teda ak žalobcom uvádzané spoločenstvo právnu subjektivitu nemá, prichádzajú do úvahy viaceré možnosti spoločných práv, z ktorých by mohlo žalobcovi svedčiť či už právo žalovať na neho pripadajúcu časť spoločného práva, alebo za istých okolností aj celé spoločné právo (napr. podielové spoluvlastníctvo podľa § 137 a nasl. OZ, zmluva o združení podľa § 829 a nasl. OZ, a pod.). Z doterajšieho obsahu spisu sú však práve tieto základné východiská nejasné.

9. Ozrejmiť uvedené základné východiská žaloby o zaplatenie požadovaných čiastok je však úlohou žalobcu a nie povinnosťou súdu. Občianske súdne konanie je ovládané princípom, podľa ktorého strana konania musí tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre uplatnené právo (žalobca), alebo skutočnosti rozhodujúce pre obranu pred uplatneným právom (žalovaný). Súčasne sú strany konania povinné navrhnuť dôkazy, ktorými svoje tvrdenia preukážu. V občianskom súdnom konaní súd sám iniciatívne dôkazy v zásade nevykonáva. Vychádza však z údajov verejných registrov (§ 185 CSP). Z verejných registrov pritom nevyplýva, že by existovala právnická osoba s názvom prezentovaným žalobcom, teda Spoločenstvo spoluvlastníkov nehnuteľností Farma S..

10. Vzhľadom na uvedené bude v ďalšom konaní v prvom rade povinnosťou žalobcu jednoznačne ozrejmiť, či má ním označené spoločenstvo právnu subjektivitu, a ak ju bude tvrdiť, bude povinný právnu subjektivitu spoločenstva preukázať príslušným výpisom zo zákonom stanoveného registra (§ 19 ods. 2 OZ). Súčasne bude povinný uviesť skutočnosti, na základe ktorých je v prípade danosti právnej subjektivity spoločenstva oprávnený práve on žiadať žalované čiastky.

11. V prípade, že žalovaným uvádzané spoločenstvo právnu subjektivitu nemá, bude povinnosťou žalobcu uviesť a preukázať existenciu práv a povinností, na existencii ktorých zakladá žalobou uplatnený nárok na zaplatenie voči žalovanému. Z doterajších podaní žalobcu sa javí, že v minulosti existoval zámer skupiny osôb upraviť dohodou spoločný postup pri výkone ich práv a povinností v súvislosti s vlastníctvom nehnuteľností. Ak je uvedené východiskom žaloby o zaplatenie žalovaných čiastok, bude povinnosťou žalobcu preukázať obsah dohôd, na základe ktorých k uvedenej úprave práv a povinností

došlo, a uviesť, z čoho konkrétne žalobca dovodzuje, že mu svedčí právo, ktoré uplatňuje žalobou. Nie je povinnosťou súdu, aby obstarával dohody súvisiace so spoločenstvom uvádzaným žalobcom, pokiaľ nie sú súčasťou verejného registra, v ktorom by bolo uvádzané spoločenstvo registrované ako právnická osoba.

12. Z uvedeného vyplýva, že v časti o zaplatenie sumy 108 eur a 4.000 eur rozhodoval súd prvej inštancie o neúplnej žalobe, pretože v nej chýbali rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa žalobcom uvádzaného spoločenstva, z ktorých by bolo zrejmé, na základe akých skutočností žalobca uplatňuje uvedené práva na zaplatenie. Pre nové rozhodnutie vo veci bude nevyhnutné, aby žalobca v prvom rade upresnil svoju žalobu, tak ako predpokladá ust. § 129 ods. 1 CSP, aby boli zrejmé skutočnosti uvedené v tomto rozhodnutí (ods. 10 a 11) ako podstatné pre rozhodnutie vo veci. Bez tohto upresnenia nebude môcť súd vec meritorne prejednať a do úvahy bude prichádzať odmietnutie žaloby v časti o zaplatenie podľa § 129 ods. 3 CSP.

13. V dôsledku zrušenia napadnutého rozhodnutia zrušil odvolací súd aj výrok o trovách konania.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).